

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
ŠIAULIŲ SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: M.K. Čiurlionio g. 3, LT-76303 Šiauliai, tel. (8 41) 59 6414, faks. 8 7066 2000, el.p. siauliu.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB <<GJ Magma>>,
Vaidevučio g. 18, Vilnius
el. paštas: gjmagma@gmail.com

2015-04- *21*
į 2015-04-15

Nr. (15.6)- A4- *4397*
Nr. 112

Adresatams pagal sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA
DĖL BRIZGŲ ŽVYRO IR SMĖLIO TELKINIO NAUDOJIMO
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją atrankai pateikė: UAB <<GJ Magma>>, Vaidevučio g. 18, Vilnius; tel. (85) 2318178, el. paštas: gjmagma@gmail.com

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Berska“, Dubysos g. 31, Klaipėda; tel. (8608) 44599, el. paštas: berskalt@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Brizgų žvyro ir smėlio telkinio naudojimas.

Atranka atliekama, vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3. punktu – kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas - mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: Planuojamas naudoti Brizgų telkinio plotas yra vakarinėje Telšių rajono dalyje, Ryškėnų seniūnijoje, Brizgų kaime, 8,4 km į vakarus nuo Telšių miesto, 6,5 km į pietryčius nuo Alsėdžių miestelio, 1,1 km į šiaurę nuo Lieplaukės kaimo. Telkinys yra Vidurio Žemaičių aukštumos rajone, Telšių moreniniame kalvagūbryje. Pagal geomorfologinį rajonavimą ši teritorija priskiriama Gegrėnų-Telšių mikrorajonui. Vertinamas plotas patenka į vieną žemės ūkio paskirties sklypą, kurio kad. Nr. 7833/0001:124 Lieplaukės k.v. Tarp telkinio išteklių apskaičiavimo blokų pastatyti saulės kolektoriai, kurie priklauso žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, bendrasavininkei. Artimiausia gyvenamoji sodyba nuo telkinio ribos nutolusi 20 m į pietų pusę, šios sodybos savininkė raštu sutiko, kad būtų eksploatuojamas karjeras. Kita, už 45 m sodyba yra negyvenama. Artimiausia saugoma teritorija Germanto kraštovaizdžio draustinis nutolęs 410 m į pietryčius. Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė - Kuodžių alkalis vad. Vorkalniu (kodas 6932) yra už 1,18 km į pietvakarius nuo planuojamo naudoti ploto. Pagal Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius teritorija patenka į perspektyvių gyvenamųjų vietovių įtakos arealų zoną bei į gamtinio karkaso teritoriją - geologinės takoskyros. Žemės sklypą, į kurį patenka planuojamas naudoti plotas, kerta du melioracijos grioviai, kurie nuvesti į piečiau tekantį Stujų upelį. Produkciją iš karjero numatyta išvežti sustiprintu vietinės reikšmės žvyrkeliu 850 m pietvakariu kryptimi, vėliau įvažiuos į rajoninį magistralinį kelią Šiauliai-Palanga.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: UAB „Berska“ išsižvalgė Brizgų žvyro ir smėlio telkinį, kuriame planuoja išgauti žvyro ir smėlio išteklius. Žaliava bus naudojama automobilių kelių tiesimui, žemės sankasoms, įvairios paskirties aikštelėms bei kitiems įrenginiams. Pagal 2014 m. balandžio 11 d. būklę Telšių r. Brizgų smėlio ir žvyro telkinio ploto detalieji išžvalgytus spėjamai vertingus smėlio ir žvyro išteklius bendrame 12,87 ha plote sudaro: žvyro 11,26 ha plote - 522 tūkst. m³ ir smėlio 3,35 ha plote - 164 tūkst. m³, iš jų orinių ETL apsaugos zonoje žvyro 0,17 ha plote - 10 tūkst. m³. Išteklių pasiskirstę dviejuose blokuose: I - 10,15 HA bei II - 2,72 ha. Telkinio dangą sudaro augalinis sluoksnis, priemolis, o vietomis ir durpės, vidutiniškai sudaro 0,54 m. Numatyta, kad nuimto derlingojo dirvožemio pylimai, bus formuojami artimiausių gyvenamųjų teritorijų kryptimi. Nuodangos darbai pasiskirstys per pirmuosius keletą telkinio eksploatavimo metų. Naudingąjį sluoksnį sudaro sausas ir apvandeninti sluoksniai. Visą naudingąją iškaseną planuojama kasti dviem pakopomis: 1 sauso ir 1 apvandeninto. Sauso kodo žaliava bus kraunama į sunkvežimius, o iš apvandeninto kodo dar papildomai pilama į pylimus nusausėjimui, o perteklinė drėgmė sugrįš į gruntinius vandenius. Bendras kodo storis nuo 2,0 iki 12,5 m, vidutiniškai sudaro 5,33 m. Sauso kodo storis kinta, bet vidutiniškai nesiekia 3 m. Apvandeninto naudingojo kodo storis 1-3 m. Apie pusę žaliavos kiekio planuojama mobiliu sijotuvu POWERSCREEN Chieftai 600 išsijoti į skirtingas frakcijas. Sijotuvai su vidaus degimo varikliu judės kartu su gavybos plotu. Papildomas produkcijos praplovimas sijojant nenumatytas. Visus išteklius, pagal planuojamas kasybos apimtis ~80 tūkst. m³/m, numatyta iškasti per 8-9 metus. Karjere dirbs du ekskavatoriai, sijotuvai bei buldozeris. Produkcijai išvežti planuojama naudoti keturis savivarčius. Visi karjere dirbantys mechanizmai bus mobilūs, srautai neintensyvūs. Atlikti triukšmo lygio skaičiavimai rodo, kad artimiausią sodybą pasiekiantis 55,37 dB(A) triukšmo lygis bus girdimas, tačiau neviršys leistino lygio, nustatyto teisės aktuose, kadangi technika dirbs atitverta dirvožemio pylimais. Momentinis triukšmo lygis 59,66 dB(A) sieks transporto priemonei judant pro gyvenamąją aplinką, tačiau artimas foninėms reikšmėms, o maksimali ekspozicijos trukmė būtų trumpa. Kadangi mechanizmai nedirbs vienoje vietoje, nebus ir suminio triukšmo poveikio. Atlikus oro kokybės vertinimą pagal patvirtintą metodiką nustatyta, kad iš visų mechanizmų per metus į atmosferą pateks 13,95 t metinis įvairių teršalų kiekis. Oro taršos rodikliai yra mažesni už leistinas koncentracijas.

Šiuo metu telkinio paviršius yra kasybos darbais paveikta teritorija. Telkinyje yra keletas apgriuvusių pastatų, kuriuos prieš išteklių gavybą numatyta nugriauti. Šių pastatų griovimą vykdys statybines atliekas tvarkanti įmonė, su kuria sudaryta sutartis. Telkinio teritorijoje yra šulinys, iškastas į gruntinio vandens sluoksnį bei nuo jo einanti vandentiekio trasa. Jie buvo naudojami vandens tiekimui į planuojamus nugriauti pastatus. Šulinį ir vandens trasą numatyta išmontuoti. Pro telkinį praeinančias žemos įtampos elektros oro linijas planuojama perkelti.

Išeksplatuotą karjerą numatyta rekultivuoti į vandens telkinį, o neapvandenintą karjero dalį į mišką, todėl pagerės netoliese esančio Germanto kraštovaizdžio draustinio aplinka.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: Sklypas nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas. Artimiausia buveinių apsaugai svarbi „Natura 2000“ teritorija - *Gelžio ežeras* už 880 m į šiaurės rytus nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos.

6. Pastabos, pasiūlymai: Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr. 93-3472; 2010, Nr. 2-81; 2011, Nr. 58-2790; 2011, Nr. 108-5122) nustatyta tvarka. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą,

kartu pridedant laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Įvertintas ir apibendrintas planuojamos ūkinės veiklos poveikis pagal triukšmo, išmetamųjų oro taršos kietosiomis dalelėmis poveikį visuomenės sveikatai ir atsižvelgta į numatomas tos veiklos poveikį mažinančias priemones (dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio suformavimas, šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimą, sunkvežimių kėbulų dengimą tentais), kelio atkarpos laistymą sausringuoju laikotarpiu.

7.2. Planuojamas išekspluatuoto karjero rekultivavimo būdas, rekultivuoti į vandens telkinį, apsodinant mišku, sudarys sąlygas vandens augalams ir gyvūnams veistis bei sukurs vertingus biotopus vandens, pelkių augalijai ir gyvūnijai. Tokia pažeistos teritorijos atkūrimo kryptis pagal gamtinio karkaso nuostatus gausins biologinę įvairovę, iš dalies atstatys miškingumą bei padidins teritorijos vandeninumą.

7.3. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomas ar „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje.

7.4. Numatytas žaliavos išsijojimui naudoti sijotuvai yra pažangesnis už stacionarius perdirbimo įrenginius. Technologiniai apkrovai mažinti planuojama naudoti našius šiuolaikinius mechanizmus.

8. Priimta atrankos išvada – Brizgų žvyro ir smėlio telkinio naudojimui Telšių rajone, Ryškėnų seniūnijoje, Brizgų kaime poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Šiaulių skyriaus vedėja

Virgilija Kozakienė

*Aplinkos Apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Šiaulių skyriaus
2015-04-21 rašto Nr. (15.6)-A4-4397 priedas*

Adresatams pagal sąrašą

1. Telšių r. savivaldybės administracijai, Žemaitės g. 14, LT- 87133 Telšiai; el. paštas: info@telsiai.lt
2. Telšių visuomenės sveikatos centrai; J. Biliūno g. 3, LT-87317 Telšiai, el. paštas: info@telsiuvsc.sam.lt
3. Telšių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai; Žemaitės g. 22A/ Birutės g. 11, LT-87133 Telšiai, el. paštas: telsiai.pgv@vpgt.lt
4. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Telšių teritoriniam padaliniui; Gėlių g. 1, LT- 87111 Telšiai, telsiai@heritage.lt
5. UAB „Berska“, Dubysos g. 31, Klaipėda; el. paštas: berskalt@gmail.com